

bertil svare, at, naar Repræsentationen og Befolkningen ville være frie for Embedsmænd, saa maae de finde sig i, at de communale Kræfter overtage adskillige af de Hverv, som Embedsmændene ellers maae besørge, og, naar det ikke er noget communalt Anliggende, men kun et dem af Staten overdraget Hverv, da forekommer det mig, at al Klage over Indgreb i Communerne's Ret er aldeles ubegrundet. Desuden jeg seer ikke rettere, end at disse meget omtalte Regjeringscommissairer fremtræde ikke som Dommere (Modsigelse) — de ærede Medlemmer tilgive, at jeg siger, at det kan jeg ikke skjønne; de fremtræde her som de, der gøre en Fordring paa Statskassens Vegne, men denne Fordring skal igjen undersøges af en anden Autoritet, som skal bedømme, hvorvidt den er berettiget eller ikke. — Hvad nu angaaer selve disse Commissairer, da vil jeg sige, at deri ligger der for mig en alvorlig Vanskelighed med Hensyn til Procentsystemet. Der kan være forskjellige Meninger om, hvorvidt det vil være muligt at finde Mænd, som ere villige til at paatage sig dette Hverv. Jeg skal ikke lægge Skjul paa denne Vanskelighed, men jeg skal tilføie, at jeg for mit Vedkommende ikke tvivler paa, at det vil være muligt at finde dem. Det træffer ikke saa sjældent i det communale Liv, at de Mænd, hvem offentlige Byrder paalægges, maae paatage sig et ubehageligt Hverv; det hænder ikke sjældent, at man kan komme i Conflict med herskende Stemninger eller andre Anstuelser end Ens egne; men jeg har endnu ikke seet, at dette har afholdt Folk fra fremdeles at yde deres Kræfter til offentlige, communale Hverv. Jeg siger, at naar man overhovedet er kommen ind paa en Udvikling, som maa føre til, at Communerne komnte til at overtage adskilligt Mere, end de hidtil have haft, saa maa det hedde: Brug de Kræfter, der ere omkring i Communerne; man vil da faae at see, at der er bedre Kræfter, end Mange maaskee troe; brug dem til noget Andet end til at udmaale Fattigkorn eller til at modtage Skolelærertov. De skulle see, at Kræfter ville nok findes i Communerne, naar man vil give dem Noget at bruge dem til.

Det er overhovedet efter min Formening en fuldstændig Nødvendighed for vort hele constitutionelle Liv, at man udvikler Communerne og igjennem dem Befolkningen. Smidlerid, deri ligger ganske vist Vanskeligheden, at finde Mændene. Det er naturligt mig umuligt at sige, om de kunne findes noget mere eller noget mindre gode, men jeg har ingen Frygt for at modtage Loven med det Controlsystem, som Procentisternerne have foreslaaet indført, og jeg har ikke mindste Tvivl om, at man derigjennem kommer den Tanke nærmere, som aabenbart maa ligge paa Bunden af Loven, og som er den, ikke blot at staffe Statskassen Indtægter, men at fordele Skatten saa billigt og ligeligt som overhovedet muligt. Selv om Thinget skulde bestemme sig for Contingentsystemet, vil jeg dog allerede nu gøre den Bemærkning, at jeg heller ikke under den Forudsætning er istand til at gaae ind paa det Forslag af det ærede Medlem for 9de Kredts (N. Rasmussen), at Skattecommissairerne skulle gaae ud, thi det er, saa at sige, det eneste Middel, som er givet til at controlere Skattens Ansættelse i Communerne. Vel er det saa, at der ved Siden af bestaaer en Ret til at klage, men det er et Middel af en saadan Vætskaffenhed, at det af Mange af dem, der ville komme til at lide under en urigtig Beskatning, ikke vil blive brugt. — Der er endnu et Par andre Forslag, men som jeg, da de Herrer, som have stillet dem, ikke have motiveret dem endnu, for Dieblirket ikke skal gaae nærmere ind paa.

Rettelser.

Sp. 2728, Lin. 19—20 f. n.: „lange lettere fremdrager den Indtægt, som skulde have“, læs: „lange lettere fremdrages. Den Indtægt o. s. v.“